

KULTÚRA SZABÁLYTALAN TEREKBE

Pécs új művelődési központja a helyreállított Dominikánus Házban

A területen a török időkben egy dzsámi állt, annak melléképülete Ferhád pasa dzsámija volt. Amikor 1566 augusztusában Szulejmán szultán utoljára még itt ünnepeltette magát, Ferhád és Ahmed pasák között haladt katonái üdvivalgását fogadni. Pécssett, a mai Király utca e részén üzletekben kínálták a keleti portékát: a damaszkuszi pengét, az arannyal átszőtt szíriai kelméket.

A törökök után a területet a dominikánus szerzetesrend kapta meg, mely templomot és rendházat épített itt. A templom alapkövét 1724-ban rakták le.

Ez nehéz év volt, a városban mindössze 654 lakható házat lehetett találni. Az építkezés is lassan haladt, s végül csak 1771-ben szentelték fel a templomot. Mellette, a mai színház helyén épült meg a rendház. Miután II. József 1786-ban feloszlatta a rendet, az épületek üresen maradtak. Később francia foglyokat helyeztek el itt, a templomból pedig raktár lett.

A dominikánus templom helyén egy lelkes pécsi polgár a XIX. század végén színházat szeretett volna, de az épületben lakóházat alakítottak ki. A rendház lebontásával azonban 1893-ban megkezdődött a színház építése. Az egykori templomot, a mai Dominikánus Házat a múlt század végén építette át mai formájára dr. Johann Béla orvos, aki történetét is megíratta.

Kultúra szabálytalan terekben

Ritkán örülhet manapság a kultúraszerető ember új művelődési intézmény megnyitásának. Pécssett 1997 szeptemberében mutatták be a közönségnek az elegánsan felújított Dominikánus Ház 760 négyzetméternyi új közösségi tereit. A ház azóta a Pécsi Kulturális Központ új épületeként üzemel.

A belváros szívében, a Színház tér keleti oldalán lévő Dominikánus Ház egyszerű bejárati ajtaja nem is sejteti, hogy odabenn milyen igényesen kialakított, bár szabálytalan terekre bukkanhat a látogató. A betérőt lépcsősor vezet fel az első emeleti fogadópulthoz, ahol a Központ szervezte programokról ingyenes tájékoztató füzeteket talál. Az első emeleten az irodák mellett egy 80 személyre méretezett tanácsterem fogadja, sok növényvel, s pécsi, baranyai alkotók képeivel, szobraival. Barakonyi Klára, Böszörményi István, Kígyós Sándor, Kuti László, Lantos Ferenc, Mikja Gábor, Pál Zoltán, Pinczehelyi Sándor, Rigó István, Soltra Elemér, Trischler Ferenc alkotásai különleges hangulatot teremtenek.

A terem előtti kis térbe hangulatosan illeszkedik a szinte díszkútnak tűnő szecessziós mosdóállvány, mely a város széli Doktor Sándor-Zsolnay Művelődési Központból, a Kulturális Központ egykori helyéről került át ide, nemcsak a szellemi örökséget jelezve, hanem azt is, hogy az egyedülálló érték megőrzése cél ebben a házban.

Az első emeleten apró, udvarra néző teraszokat alakítottak ki a tervezők. Két vendégszoba is helyet kapott, a városba érkező delegációk tagjainak, a fellépő művészeknek.

A Ház legnagyobb helyiségét a tetőtérben találjuk. A sötétre pácolt gerendákhoz a régi faanyagot is felhasználták, s megmaradt az eredeti épület tűzfala, melyet műemlékvédő szakemberek állítottak helyre. A tetőtérben, a valamikor még a min-

denkori polgármester szolgálati lakásának szánt részben, egy büfé, egy klubszerű előtér és egy nagyobb előadó is elfért.

Lacknerné Büchler Andrea, a Kulturális Központ igazgatója szerint a Dominikánus Ház nem szabványos kultúrház, galéria vagy hangversenyterem, de alkalmas arra, hogy idevonzza azokat az érdeklődési köröket, civil szférából való társulásokat, amatőr műhelyeket, melyek még nem találtak otthonra.

A Pécsi Kulturális Központ bonyolult összevonások után több ingatlant is birtokol ugyan, de sokáig hiányzott az a belvárosi központi bázis, ahonnan igazán jól el tudták látni szervezői feladataikat.

– Nem is álmodtunk róla, hogy ez az épület a miénk lesz – mondta el az igazgató. – Véletlenül tudtam meg, hogy a ház funkciót keres, nekünk pedig csak két házasságkötő terem állt a rendelkezésünkre. Mi azonban más típusú közösségi tereket képzelünk el.

Az elsők között filmklub, zenei program, alapítvány keregett helyet magának egyes programjaihoz. Mára már megnyitotta kapuit az Exkluzív teaház, ahol a közönség érdekes témákkal és emberekkel találkozhat. De ezen kívül is sok izgalmas előadás hangzik el a Házban. Volt már szó a légi térképészetről, a lovasnomád életmódról, a magyar mitológiáról éppúgy, mint akár a gyermekrajzokba rejtett eredendő világról, Csontváry képeinek titkairól vagy a spiritualitás új útjairól. Állandó helyet kapott a Sétatér című kulturális, irodalmi folyóirat szerkesztősége is, akik maguk is szerveznek programokat.

– Nem vetélytársai akarunk lenni más belvárosi kulturális intézményeknek, hanem a partnerei szögezte le az igazgató. – Többek közt olyan nagy rendezvényekben is közre tudunk működni, mint a nemzetközi bordalfesztivál vagy az őszi, nagy sikerű Pécsi Napok eseménysorozata.

A Házban egyelőre kevés a bútor, a berendezés jó része pályázati pénzekből jön majd össze. Az már pedig csak igazán távlati terv, hogy ha valóban létrejön egy nagyjából összefüggő belső tér a környékbeli házak udvaraiból, akkor a meleg nyári estéken akár pódiumszerű szabadtéri előadásokat is lehet majd tartani odakinn.

